

**GEO
SLOVENIJA**

Implementacija direktive INSPIRE v Sloveniji

GEO Slovenija, Avgust 2023

Žan Novšak, Martin Puhar, Nina Prkič Požar

SLO4D

**Financira
Evropska unija**
NextGenerationEU

Pregled predstavitve

- Kaj je direktiva INSPIRE?
- Kaj obsega direktiva INSPIRE?
- Kako je potekala implementacije direktive INSPIRE v Sloveniji?
- Kakšno je nadaljevanje direktive INSPIRE?

Kaj je direktiva INSPIRE?

Kaj je direktiva INSPIRE?

INSPIRE je kratica za Direktivo 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti

Namen INSPIRE:

- Določa splošna pravila za vzpostavitev infrastrukture za prostorske informacije v Evropi za namene okoljskih politik Evropske unije (EU) ter politik ali dejavnosti, ki lahko vplivajo na okolje
- Evropska infrastruktura temelji na infrastrukturah za prostorske informacije, ki jih vzpostavijo in upravljajo države EU

<https://inspire.ec.europa.eu/>

Zakaj je bila sprejeta direktiva INSPIRE?

Evropska komisija je izvedla razne projekte in aktivnosti na področju povezovanja in ponovne uporabe prostorskih podatkov za namene okoljskega spremljanja in sprejemanja okoljskih politik

Pri tem so identificirali 5 glavnih prepek za splošno uporabo prostorskih podatkov pri okoljskih politikah:

1. Prostorski podatki so pogosto nepopolni ali jih ni.
2. Opisi (dokumentacija) dostopnih prostorskih podatkov pogosto niso popolni
3. Prostorskih zbirk podatkov pogosto ni mogoče združiti z drugimi prostorskimi zbirkami
4. Sistemi za iskanje, dostop in uporabo prostorskih podatkov pogosto delujejo izolirano in niso medsebojno združljivi
5. Kulturne, institucionalne, finančne in pravne ovire preprečujejo ali zavirajo deljenje in ponovno uporabo obstoječih prostorskih podatkov

Direktiva INSPIRE je želela vzpostaviti **skupni okvir**, ki bi premostil glavne prepreke in omogočal **interoperabilnost prostorskih podatkov za oblikovanje skupnih, čezmejnih okoljskih politik**.

Katera so glavna načela INSPIRE?

- Podatki se naj zbirajo enkrat in hranijo tam, kjer je njihovo vzdrževanje najbolj učinkovito
- Zagotoviti je potrebno enostavno in celovito povezovanje prostorskih informacij, ki izhajajo iz različnih virov širom Evrope, in deljenje le-teh z širšo množico uporabnikov in aplikacij
- Omogočiti je potrebno, da se informacije, zbrane na določenem merilu, lahko povežejo tudi z drugimi merili; podrobne za temeljite preiskave, splošne za strateške namene
- Prostorske informacije, ki so potrebne za uspešno upravljanje na vseh nivojih, morajo biti vedno dostopne na transparenten način
- Iskanje informacij, katere prostorske informacije so na voljo, čemu so namenjene in kakšni so pogoji za njihovo uporabo, mora biti enostavno dostopno

The INSPIRE Directive: a brief description

<https://www.youtube.com/watch?v=xew6ql-6wNk>

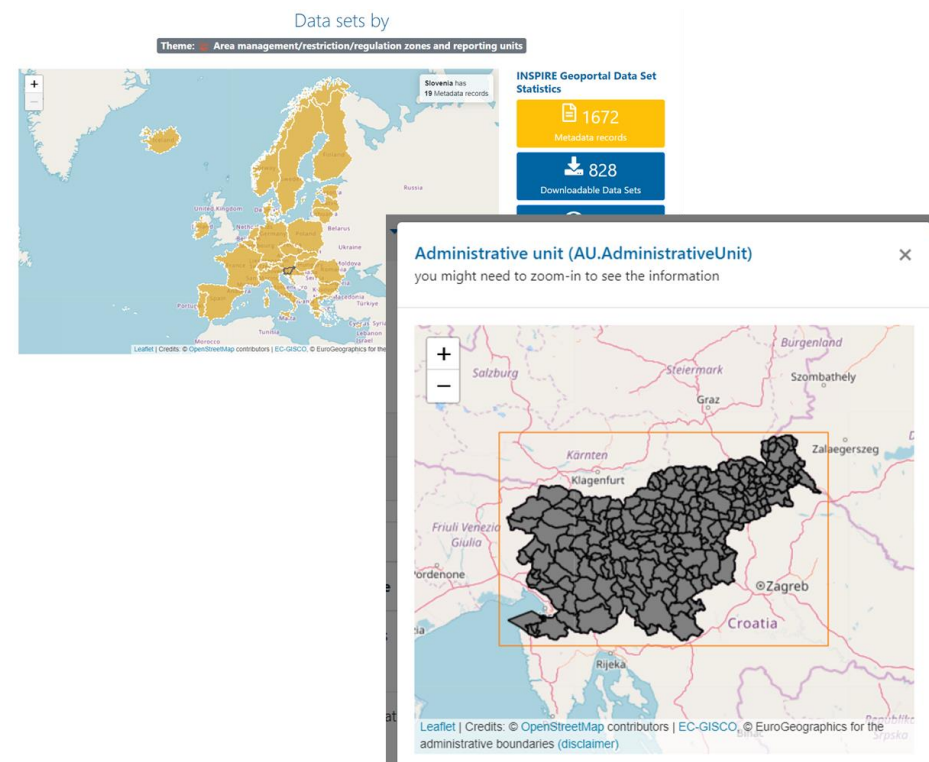
Kaj je cilj direktive INSPIRE?

Standardiziran vpogled in prenos zbirk prostorskih podatkov, ki jih lahko enostavno najdemo preko njihovih metapodatkovnih opisov na eni, skupni vstopni točki, ki povezuje vse nacionalne infrastrukture za prostorske informacije držav Evropske unije:

INSPIRE Geoportal

<https://inspire-geoportal.ec.europa.eu/>

Pri takem povezovanju je skupno razumevanje vseh elementov in meodpravnost nacionalnih infrastruktur ključnega pomena za uspešno realizacijo

Kdo mora upoštevati direktivo INSPIRE pri upravljanju zbirk prostorskih podatkov?

Katere zbirke spadajo v okvir direktive INSPIRE:

- Se nanašajo na obravnavano državo
- Podatki morajo biti v elektronski obliki
- Izvor/upravljanje/financiranje v okviru javne uprave*
- Se nanaša na eno od 34 INSPIRE tematik, ki so definirane v direktivi

Če je pri vseh točka odgovor **DA**, potem je potrebno **upoštevati zahteve direktive INSPIRE**

* Direktiva omogoča tudi vključevanje tretjih oseb (npr. zasebna podjetja), če imajo ustrezne podatke

Kaj pomeni, da je potrebno upoštevati direktivo INSPIRE?

Kaj je potrebno zagotoviti za te zbirke:

- Pripravljene morajo biti v strukturi, ki je skladna z INSPIRE
- Dostop do zbirke mora biti zagotovljen preko določenih omrežnih storitev, ki so skladne z INSPIRE
- Za zbirke in storitve je potrebno pripraviti metapodatke

Dostop do INSPIRE zbirk mora biti javen in brezplačen (z možnimi izjemami – varnost, mednarodni odnosi...)

Kaj obsega direktiva INSPIRE?

Kaj obsega direktiva INSPIRE?

Pravni vidik

- Upoštevanje direktive INSPIRE in njenih podzakonskih aktov pri vzpostavljanju skupne infrastrukture
- Prenos direktive v pravni red Republike Slovenije: *Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije - ZIPI*

Tehnični vidik

- Vzpostavitev tehničnih gradnikov skupne infrastrukture v skladu s tehničnimi smernicami INSPIRE:
 - geoportal,
 - metapodatki,
 - spletne storitve,
 - preoblikovanje/harmonizacija zbirk prostorskih podatkov,
 - šifranti...
- Zagotavljanje minimalnih standardov IKT infrastrukture (zagotavljanje neprekinjenega delovanja, odzivnih časov, hitrosti prenosa...)

Vsebinski vidik

- Opredelitev zbirke prostorskih podatkov, ki sodijo v okvir INSPIRE in na tej osnovi opredelitev:
 - INSPIRE tematike
 - zagotavljanje vsebinsko skladnih metapodatkovnih opisov za zbirke in storitve, zagotavljanje vsebinsko skladnih zbirk prostorskih podatkov preko spletnih storitev
- Redno izobraževanje in usposabljanje deležnikov v skupni infrastrukturi

INSPIRE LIBRARY

INSPIRE ROADMAP

INSPIRE GEOPORTAL

INSPIRE REGISTRY

INSPIRE LEGISLATION

INSPIRE THEMES

INSPIRE IN YOUR COUNTRY

FIND YOUR SCOPE

INSPIRE VALIDATOR

INSPIRE TRAINING

Dostopi do gradiv

INSPIRE spletna stran Evropske komisije

INSPIRE KNOWLEDGE BASE
Infrastructure for spatial information in Europe

European Commission > INSPIRE > Learn > INSPIRE Legislation

Home Learn Implement Participate Use Toolkit

Learn

- About INSPIRE
- INSPIRE Policy Background
- INSPIRE Principles
- INSPIRE Legislation
- Implementing Rules
- INSPIRE Technical Guidance
- Who's who?
- Training

Quick search

- Data and Service Sharing
- Data Specifications
- Implement INSPIRE
- INSPIRE in your Country
- Learn
- Maintenance and Implementation
- Metadata
- MIG Work Programme
- Monitoring and Reporting
- Network Services
- Participate

INSPIRE Legislation

The INSPIRE Directive was published in the official Journal on the 25th April 2007 and entered into force on the 15th May 2007

[Consolidated text: Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council of 14 March 2007 establishing an Infrastructure for Spatial Information in the European Community \(INSPIRE\)](#)

INSPIRE

Title	Published Date
Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council of 14 March 2007 establishing an Infrastructure for Spatial Information in the European Community (INSPIRE)	26/04/2007

Implementing Rules

To ensure that the spatial data infrastructures of the Member States were compatible and usable in a Community and transboundary context, the INSPIRE Directive required that common Implementing Rules (IR) were adopted in a number of specific areas. These Implementing Rules were adopted as Commission Decisions or Regulations and are binding in their entirety. The Commission was assisted in the process of adopting such rules by a regulatory committee composed by representatives of the Member States and chaired by a representative of the Commission (Comitology procedure)

Monitoring and Reporting

<https://inspire.ec.europa.eu/inspire-legislation/26>

Portal Prostor Geodetske uprave RS

REPUBLIKA SLOVENIJA
PORTAL PROSTOR

STORITVE PODROČJA INFORMACIJE METAPODATKI INSPIRE

Domov / INSPIRE / Knjižnica gradiv

Knjižnica gradiv

Kategorija ☐ Zakonodaja ☐ Navodila in priporočila ☐ Druga gradiva ☐ Ceniki

Oznaka

Natisni Excel PDF Kopiraj CSV

Prikaži 10 - zapisov

Kategorija	Naslov	Datum	Oznaka
Zakonodaja	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije (Ur.l.RS, št. 84/2015) Sprememba ZIPI zagotavlja skladen, popoln in celovit prenos Direktive INSPIRE v notranji pravni red Republike Slovenije	06.11.2015	Zakon
Zakonodaja	Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije - ZIPI (Uradni list RS, št. 8/2010 in 84/2015) neuradno prečiščeno besedilo OPOZORILO: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.	20.07.2017	Zakon
Zakonodaja	Čistopis popravljene Direktive INSPIRE Neuradno prečiščeno besedilo Direktive	29.10.2015	Direktiva

<https://www.e-prostor.gov.si/inspire/>

Pravni vidik direktive INSPIRE

Zakonodaji okvir, ki postavlja pravila in zahteve pri vzpostavljanju nacionalnih infrastruktur prostorskih informacij, ki so pomembne pri spremljanju okoljskih politik in drugih ukrepov, povezanih z okoljem.

Obsega samo direktivo INSPIRE, njene izvedbene uredbe in njen prenos v slovenski pravni red -
Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije,
ZIPI

PIS
Pravni informacijski sistem

PRAVNI RED RS | SODNA PRAKSA RS | PRAVNI RED EU | SODNA PRAKSA EU/SE | AKTUALNO (COVID-19) | ZAKONODAJA V STEVILKAH | ZAKONODAJA RS V ANGLEŠČINI

DRŽAVNI NIVO | NIVO LOKALNIH SKUPNOSTI

Temeljni akti | Kazala | EUROVOG deskriptorji

WWW.PISRS.SI | PRAVNI RED RS | DRŽAVNI NIVO

Isči

Osnovni | Strokovni | Analitični | Sodna praksa

Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije (ZIPI)

Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije (Uradni list RS, št. 8/19, 84/19 in 18/23 - ZDU-10)

Naslov ang. Infrastructure for Spatial Information Act

ISSN 1725-5155

Uradni list

Evropske unije

Slovenska izdaja | Zakonodaja

Zvezek 50
25. april 2007

Vsebina

I. Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava je obvezna

DIREKTIVE

* Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE)

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

Pravni vidik direktive INSPIRE

EU Direktiva

Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti

Krovni predpis, ki določa splošna pravila za vzpostavitev infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti za namene okoljskih politik in dejavnosti, ki lahko vplivajo na okolje

Slovenski pravni red

Zakon o infrastrukturi za prostorske informacije - ZIPI (Uradni list RS, št. 8/10, 84/15 in 18/23 – ZDU-10)

Prenos direktive INSPIRE v pravni red Republike Slovenije

Izvedbene uredbe

Za zagotavljanje združljivosti in medopravilnosti posameznih nacionalnih infrastruktur za prostorske informacije, so se sprejela skupna izvedbena pravila za različne aspekte implementacije INSPIRE

Pravni vidik direktive INSPIRE – izvedbene uredbe

Spremljanje in poročanje

Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2019/1372 z dne 19. avgusta 2019 o izvajanju Direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede spremljanja in poročanja

Ureja podrobna pravila za izvajanje obveznosti glede spremljanja in poročanja izvedbe Evropski komisiji

Metapodatki

Uredba Komisije (ES) št. 1205/2008 z dne 3. decembra 2008 o izvajanju Direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede metapodatkov s svojimi popravki

Določa zahteve glede vzpostavitve in vzdrževanja metapodatkov za zbirke prostorskih podatkov in povezanih storitev

Podatkovne specifikacije

Uredba Komisije (EU) št. 1089/2010 z dne 23. novembra 2010 o izvajanju Direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede medopravilnosti zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki s svojimi popravki

Določa zahteve glede zagotavljanja medopravilnosti (interoperabilnosti) zbirk prostorskih podatkov in povezanih storitev

Pravni vidik direktive INSPIRE – izvedbene uredbe

Spletne storitve

Uredba Komisije (ES) št. 976/2009 z dne 19. oktobra 2009 o izvajanju Direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede omrežnih storitev s svojimi spremembami

Določa zahteve glede vzpostavitve in delovanja omrežnih storitev ter njihovi razpoložljivosti javnim organom držav članic in trejim osebam

Dostop do zbirk prostorskih podatkov in storitev

Uredba Komisije (EU) št. 268/2010 z dne 29. marca 2010 o izvajanju Direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede dostopa institucij in organov Skupnosti do zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki držav članic pod usklajenimi pogoji

Določa usklajene pogoje za dostop do zbirk prostorskih podatkov in povezanih storitev

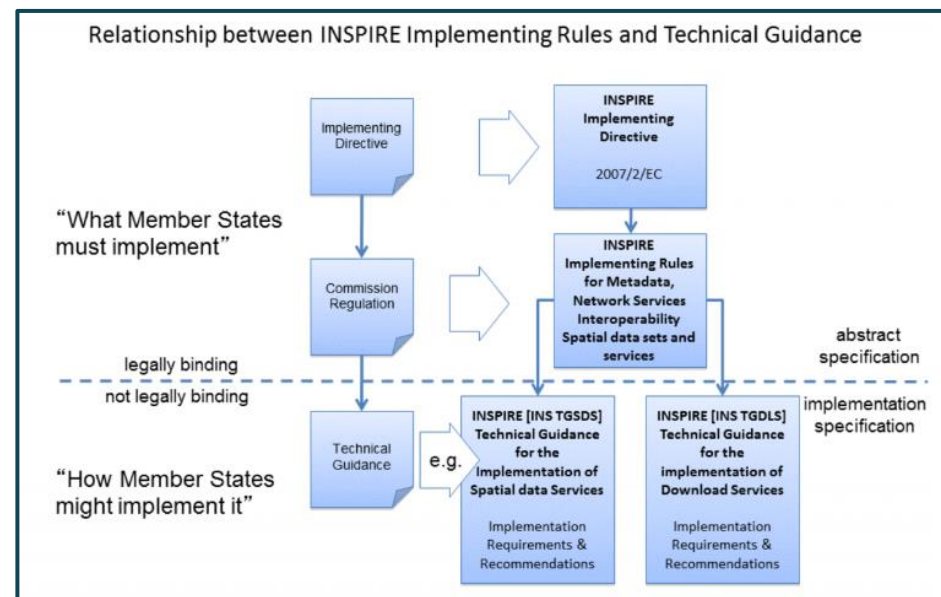
Tehnični vidik direktive INSPIRE

Tehnične smernice, ki so bile izdane poleg zakonskih zahtev, podajajo usmeritve za skladno tehnično vzpostavitev gradnikov, ki so potrebni znotraj nacionalnih infrastruktur prostorskih informacij.

Možnih pristopov pri vzpostavitvi tehničnih gradnikov je več in v tehničnih smernicah je prikazan eden od njih, končni rezultati pa morajo biti skladni z zahtevami direktive (ustrezni izmenjevalni formati, ustrezna tehnologija omrežnih storitev...)

Glavni gradniki:

- metapodatki
- sistem registrov
- zbirke prostorskih podatkov
- omrežne storitve
- IKT infrastruktura za delovanje vseh naštetih elementov

Tehnične smernice

Podatkovne specifikacije

Generalni konceptualni model, GML aplikacijske
scheme, podatkovne specifikacije za 34 INSPIRE
tematik, šifranti, predloge

Metapodatki

Usmeritve za implementacijo metapodatkov

Omrežne storitve

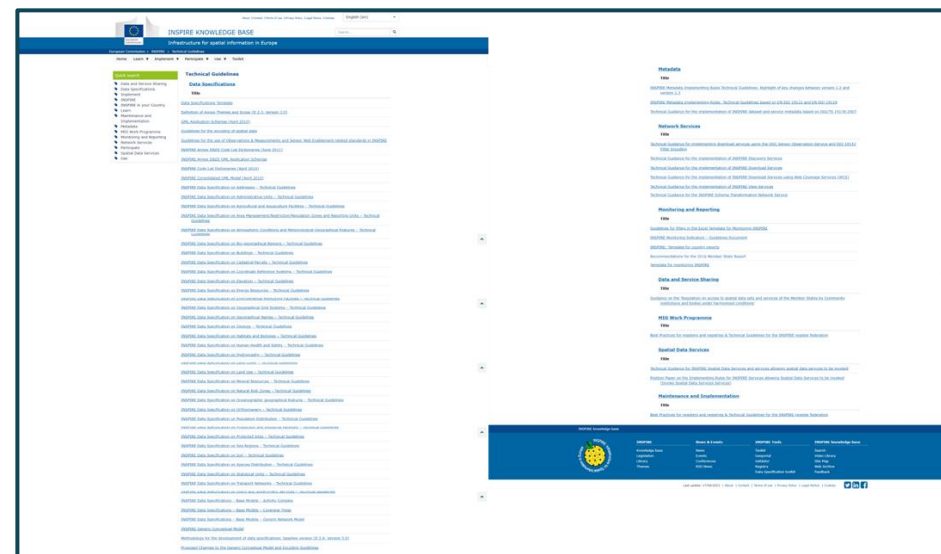
Usmeritve za implementacijo vseh zahtevanih
omrežnih storitev

Spremljanje in poročanje

Usmeritve za poročanje, opredelitev indikatorjev,
predloge za poročanje

Drugo

Primeri dobrih praks in druge usmeritve glede
vzpostavitve in upravljanja infrastrukture

Standardi in skupni šifranti

INSPIRE gradi na obstoječih **standardih in skupnih šifrantih**, ki pomagajo pri zagotavljanju medopravnosti nacionalnih prostorskih infrastruktur

Serijski ISO 19100 – geoprostorske informacije, kot na primeri:

- ISO 19115 – metadata
- ISO 19119 – services

INSPIRE Registry – skupen sistem registrov, kjer so hranjeni, vzdrževani in prosto dostopni vsi skupni šifranti, ki so uporabljeni znotraj specifikacij INSPIRE (šifranti za metapodatke, šifranti za vsako od 34 INSPIRE tem, skupni pojmovnik...)

The European INSPIRE Directive

ISO/TC211 standards used

19101 Geographic information — Reference model
19103 Geographic information — Conceptual schema language
19106 Geographic information — Profiles
19107 Geographic information — Spatial schema
19108 Geographic information — Temporal schema
19109 Geographic information — Rules for application schema
19111 Geographic information — Referencing by coordinates
19111-2 Geographic information — Spatial referencing by coordinates
— Part 2: Extension for parametric values
19115 Geographic information — Metadata
19118 Geographic information — Encoding
19119 Geographic information — Services
19123 Geographic information — Schema for coverage
19125-1 Simple feature access - Part 1 common architecture
19127 Geographic information — Geodetic register
19128 Geographic information — Web map server interface
19135 Geographic information — Procedures for item identification
19136 Geographic information — Geography Markup Language
19139 Geographic information — XML schema implementation
19144-2 Geographic information - Classification system
19156 Geographic information — Observations and measurements

Dear visitor,
The underlying software of the INSPIRE Registry have been recently updated.
If you experience any issues affecting the functionality or quality of the service, please kindly report them through the INSPIRE Registry helpdesk

European Commission | English | Search

European Commission > INSPIRE >

INSPIRE registry

INSPIRE registry

URI: <http://inspire.ec.europa.eu/registry>

Label: **INSPIRE registry**

Content summary: The INSPIRE infrastructure involves a number of items, which require clear descriptions and the possibility to be referenced through unique identifiers. Examples for such items include INSPIRE themes, code lists, application schemas or discovery services. Registers provide a means to assign identifiers to items and their labels, definitions and descriptions (in different languages). The INSPIRE registry provides a central access point to a number of centrally managed INSPIRE registers. The content of these registers is based on the INSPIRE Directive, Implementing Rules and Technical Guidelines.

Registry Manager: European Commission, Joint Research Centre

Insert date: 2013-05-28 15:30 PM CEST

Available formats: [XML Registry](#) [XML ISO 19135](#) [RDF/XML](#) [JSON](#) [CSV](#) [ATOM](#) [ROR](#)

Vsebinski vidik direktive INSPIRE

34 INSPIRE tem direktive INSPIRE

- INSPIRE definira 34 vsebinskih tematik za razdelitev zbirk prostorskih podatkov
- Zbirka lahko spada v okvir več tematik in v tem primeru mora upoštevati tudi specifikacije od vseh povezanih tem
- INSPIRE teme so razdeljene v 3 priloge/annexe zaradi predlagane časovnice implementacije (teme iz Prilog I in II so imele krajše časovne roke kot teme iz Priloge III)

Metapodatki za iskanje zbirk prostorskih podatkov in prepoznavanje uporabne vrednosti

Tehnične specifikacije opredeljujejo, katere vsebine so predvidene in katere obvezne.

Na tej osnovi uporabnik preveri in oceni, ali je posamezna zbirka ustrezna za željen namen.

Metapodatki naslavlajo:

- Opis same zbirke/storitve
- Lastnosti (prostorska ločljivost, vzdrževanje, koordinatni referenčni sistem, prostorska razsežnost, kodiranje, skladnost s predpisi, povezani viri...)
- Odgovorne organizacije (lastnik, upravljavec, kontaktna oseba)
- Omejitve uporabe

V opise zbirk sta bila skozi razvoj INSPIRE dodani še dve lastnosti zbirk:

Prioritetna zbirka (Priority data set)

podrobnejša opredelitev, ali se zbirke prostorskih podatkov uporabljajo za okoljsko poročanje

Prostorski obseg (Spatial scope)

opis, ali je zbirka referenčna za celotno področje države, ali omejeno področje

Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture

Metadata Country: Slovenia

Show metadata fields in:

original MD language

Download Options -

View Options -

Data set Metadata -

Resource Title
Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture

Resource Abstract
Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture je evidenca, v kateri se evidentirajo objekti gospodarske javne infrastrukture in omrežne priključne točke javnega komunikacijskega omrežja. Za posamezen objekt gospodarske javne infrastrukture se vodijo podatki o vrsti in tipu objekta, njegovi lokaciji, identifikacijski podatki objekta in podatki o upravljavcu objekta, medtem ko se za posamezno omrežno priključno točko vodijo identifikacijski podatki, podatki o lokaciji, podatki o minimalni zmogljivosti omrežne priključne točke ter podatki o lastniku omrežne priključne točke. Podatke so v zbirni kataster dolžni posredovati vsi upravljavci gospodarske javne infrastrukture in lastniki omrežnih priključnih točk. Javni dostop do podatkov iz zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture je zagotovljen vsem uporabnikom. Osnovni namen vzpostavitve zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture je prikaz zasedenosti prostora z objekti gospodarske javne infrastrukture in omrežnimi priključnimi točkami javnega komunikacijskega omrežja za območje celotne države, kar nam bo v bodoče omogočalo smotnejše urejanje prostora, vamejše izvajanje posegov v prostoru in gospodarnije ravnanje z infrastrukturnimi objekti.

Lineage
Vir: Katastri gospodarske komunalne infrastrukture, ki jih vodijo lokalne skupnosti, resorna ministrstva ali pristojne gospodarske javne službe. Vir podatkov o položaju so: geodetska izmera, geodetska izmera po zasledu, analogni geodetski načrt (merila 1:500, 1:1000, 1:2000, 1:5000, 1:10000 ali manj), projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja - PGD, projekt za izvedbo - PZI, fotogrametrični zajem s pomočjo stereoparov (CAS, PAS), DOF S, GPS, kartografske podlage merila 1:25000 ali manj, drugo. Pozicijska natančnost se v zbirnem katastru vodi za vsak objekt posebej in je določena s šifrantom. Vsi objekti so opisani v izmenjivnem formatu. Polnjenje zbirke je v večji meri odvisno od upravljavcev (občine, pristojna ministrstva, lastniki elektronskih komunikacij, itd.), in lastnikov omrežnih priključnih točk, katerim zakonodaja nalaga zagotavljanje posredovanja podatkov v zbirni kataster. Logična usklajenost posameznega objekta GII se preverja pri kontroli uvoza in se ocenjuje, da je 99%. Podatkovni niz pokriva območje celotne države. Celotna popolnost je različna glede na posamezni objektni tip (tematiko).

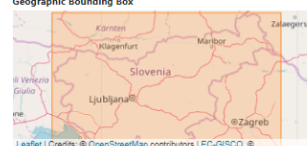
Unique Resource Identifier
Code: 3818b044-391c-43e4-93da-677255ab22d
Namespaces: SI:GURS.KGI

Spatial Data Theme
Komunalne in javne storitve
Območja upravljanja/zapisa območja/regulirana območja in poročitelske enote
Proizvodni in industrijski objekti in naprave
Prometna omrežja

Reporting Tags
Priority Dataset
Spatial Scope
National

Conditions Applying To Access And Use
Splošni pogoji uporabe geodetskih podatkov: <http://www.e-prostor.gov.si/dostop-do-podatkov/dostop-do-podatkov/#tab1-1029>

Limitations On Public Access
No limitations

Geographic Bounding Box

Leaflet | Credits: © OpenStreetMap contributors | EC-GISCO, © EuroGeographics for the administrative boundaries (disclaimer)

Responsible Party
Organisation name
Geodetska uprava Republike Slovenije
E-mail gurs@assist.si

Metadata Point Of Contact
Organisation name
Geodetska uprava Republike Slovenije
E-mail pisama.gu@gov.si

Metadata Language
slv

Metadata Date
2022-08-30T07:39:55

Enotno razumevanje pojmov

INSPIRE glossary je del INSPIRE Registry-ja in vsebuje enotno bazo za opredelitev in skupno razumevanje pojmov – semantična medopravilnost

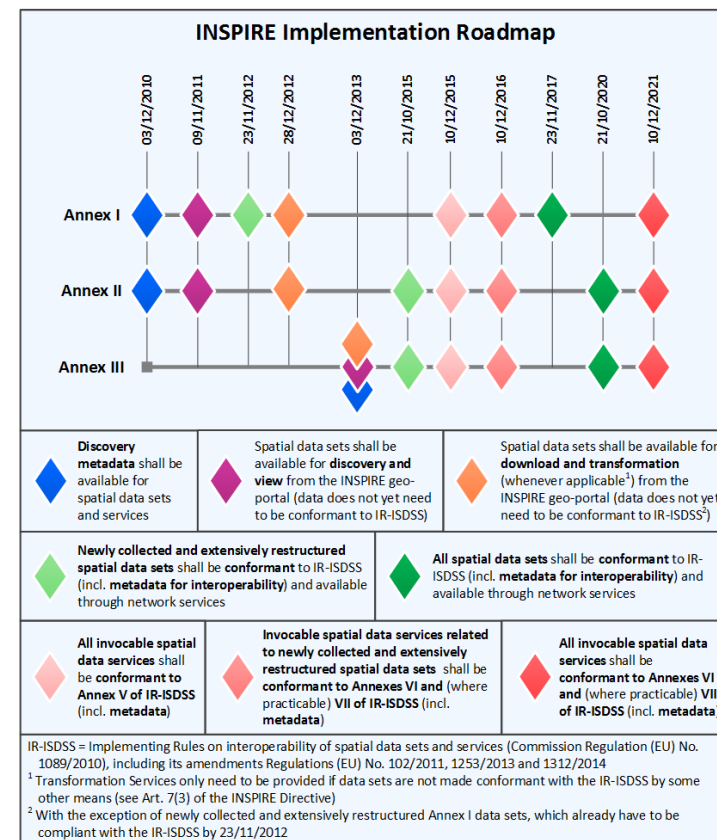
Opisi so narejeni v vseh jezikih Evropske unije in države članice so sodelovale pri njihovi pripravi in prevodih.

INSPIRE glossary

URI	http://inspire.ec.europa.eu/glossary
Label	INSPIRE glossary
Content summary	The INSPIRE Glossary contains general terms and definitions that specify the common terminology used in the INSPIRE Directive and in the INSPIRE Implementing Rules documents. The glossary supports the use of a consistent language in different documents when referring to the terms.
Register Manager	European Commission, Joint Research Centre
Register Owner	European Union
Control Body	Control body for the central INSPIRE registers and INSPIRE register federation
Submitting Organization	Nominated submitting organisations for the central INSPIRE registers and INSPIRE register federation
Contact Point	JRC INSPIRE Registry Team
License	Europa Legal Notice
Insert date	2014-05-05 14:16 PM CEST
Available formats:	XML Registry XML ISO 19135 RDF/XML JSON CSV ATOM ROR

Časovnica implementacije direktive INSPIRE

Glavni poudarki pri implementaciji

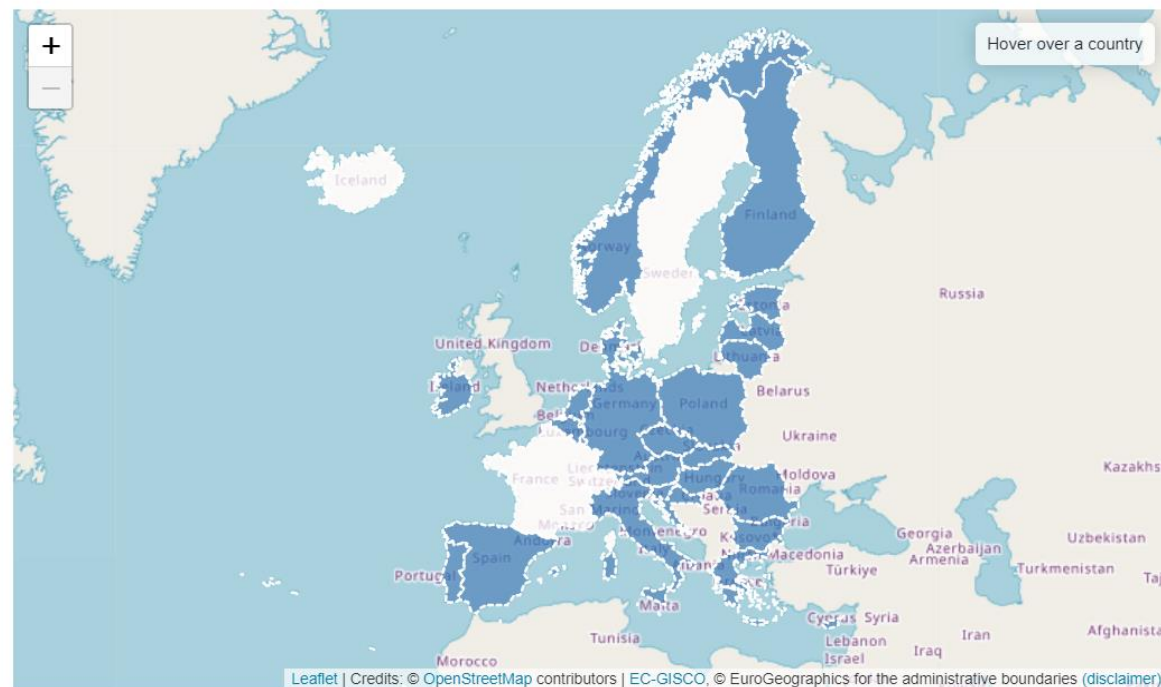
Nekatere slabosti direktive INSPIRE

- Visoka zahtevnost, tehnološka in vsebinska kompleksnost
- Zamujanje vseh držav pri realizaciji
- Uporaba zahtevna za uporabnike namiznih orodij in za razvijalce
- Specifikacije se ne spreminjajo, prilagajajo, posodablajo
- Ni „pan-EU produktov“ kot je npr. register naslovov, karta administrativnih enot, evropski katastrski načrt, skupna osnovna karta, saj je poudarek direktive na infrastrukturi, ki to omogoča

Primer uporabe: WMS sloj katastrske parcele EU

Data sets by

Theme: Cadastral parcels

INSPIRE Geoportal Data Set Statistics

 205

Metadata records

 48

Downloadable Data Sets

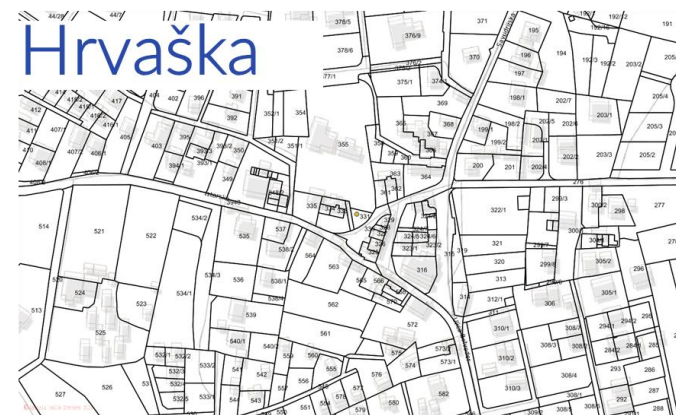
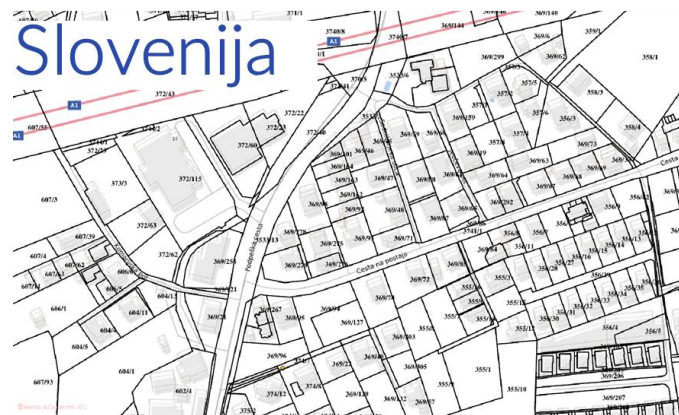
 56

Viewable Data Sets

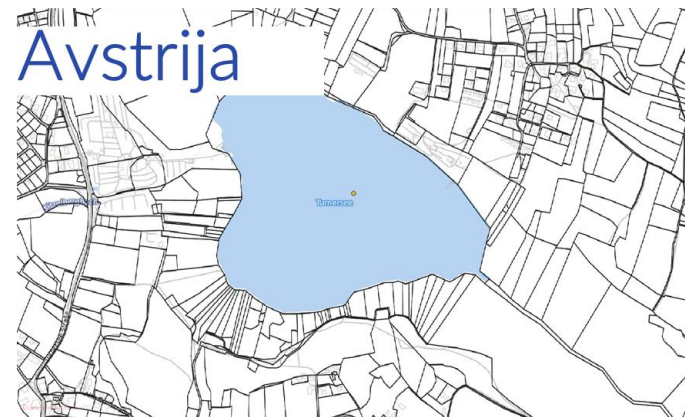
Spatial scope
coverage:

- ☐ National
☐ Regional

Primer uporabe: WMS sloj katastrske parcele EU

Primer uporabe: WMS sloj katastrske parcele EU

Kako je potekala implementacija INSPIRE v Sloveniji

VZPOSTAVLJENJE INSPIRE INFRASTRUKTURE

Razvoj slovenske infrastrukture prostorskih informacij v skladu z zahtevami direktive INSPIRE v okviru večjih projektov:

- POSODOBITEV PROSTORSKE PODATKOVNE INFRASTRUKTURE ZA ZMANJŠANJE TVEGANJ IN POSLEDIC POPLAV (2013-2016)
- PROGRAM PROJEKTOV ePROSTOR (2017-2022)

Izvajanje rednih aktivnosti Nacionalne točke za stike INSPIRE (NTS) – Geodetska uprava RS

Izvajanje rednih aktivnosti upravljalcev zbirk prostorskih informacij, kot GLAVNIH deležnikov, infrastrukture prostorskih informacij

OPRAVLJENO DELO

- Postavitev Geodetske uprave RS kot nacionalne točke za stike INSPIRE (NTS)
- Oblikovanje „**INSPIRE**“ **skupine** kot člena pri izmenjavi informacij glede implementacije INSPIRE, katere člani prihajajo s strani upravljalcev prostorskih informacij, ki spadajo pod okrilje INSPIRE
- Priprava dogodkov in gradiv kot pomoč pri implementaciji INSPIRE (prevodi angleških dokumentov INSPIRE, priprava strategij, priporočil, nacionalnih profilov, informativnih brošur, delavnic in izobraževanja, INSPIRE dnevi...)
- **Dejanska vzpostavitev nacionalne infrastrukture za prostorske informacije**, ki so uporabljene za okoljsko odločanje – metapodatki, zbirke prostorskih informacij in povezane omrežne storitve

Postavitev temeljev za širšo uporabo prostorskih podatkov, kot jih zahteva INSPIRE, na podlagi skupnih idej in potreb članov INSPIRE skupine.

GRADNIKI INSPIRE INFRASTRUKTURE V SLOVENIJI

METAPODATKOVNI SISTEM

Vzpostavljen že pred direktivo INSPIRE, leta 2010 celostno nadgrajen za namene direktive INSPIRE, kasneje še razširjen skladno s sprejetjem Slovenskega metapodatkovnega profila

Služi kot enoten vezni člen, ki prostorske metapodatke posreduje drugim sistemom (OPSI portal, Evropski INSPIRI geoportal)

SISTEM REGISTROV IN ŠIFRANTOV

Skupen sistem za upravljanje šifrantov, ki so uporabljeni kot razširitve INSPIRE specifikacij.

GIS/IKT infrastrukture upravljavcev zbirk prostorskih podatkov

Zagotavljanje INSPIRE skladnih zbirk prostorskih informacij preko INSPIRE skladnih omrežnih storitev

SPREMLJANJE IN POROČANJE

Skupen sistem rednega spremljanja kot podpora pri rednem, letnem poročanju Evropski komisiji

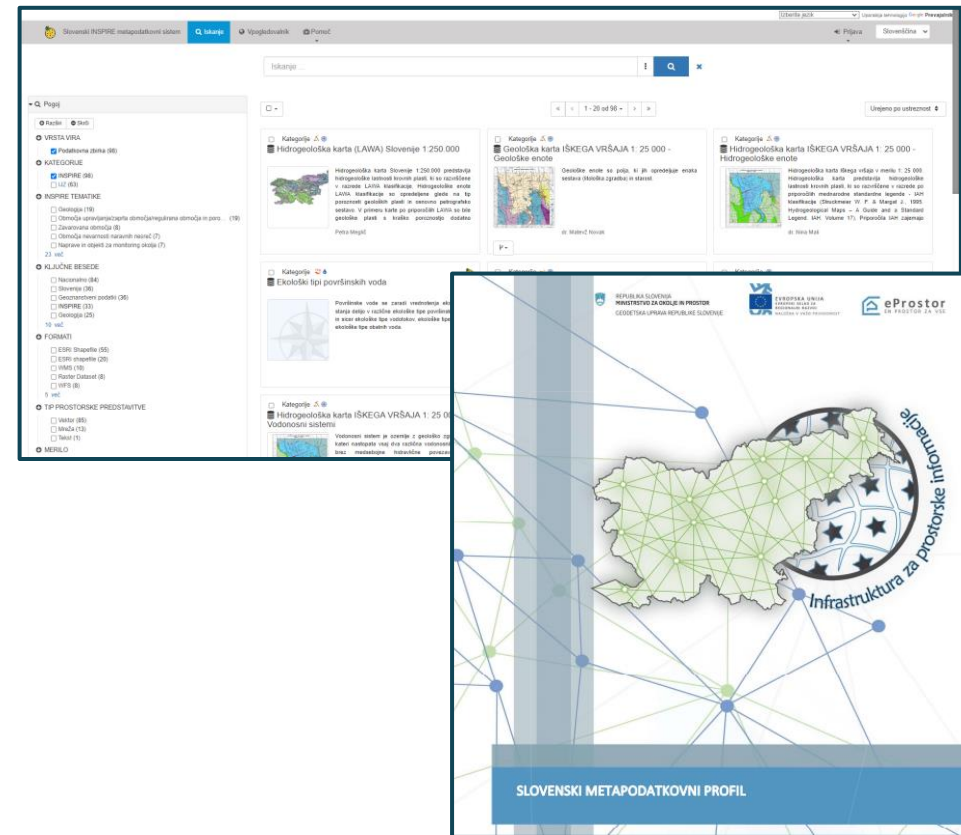
Slovenski INSPIRE metapodatkovni sistem

Centralni sistem za vodenje metapodatkov zbirk
prostorskih podatkov

Prvotno namenjen INSPIRE zbirkam
prostorskih informacij, s sprejetjem Slovenskega
metapodatkovnega profila pa je prešel v širšo
uporabo za vse prostorske podatke (npr. informacije
javnega značaja – IJZ)

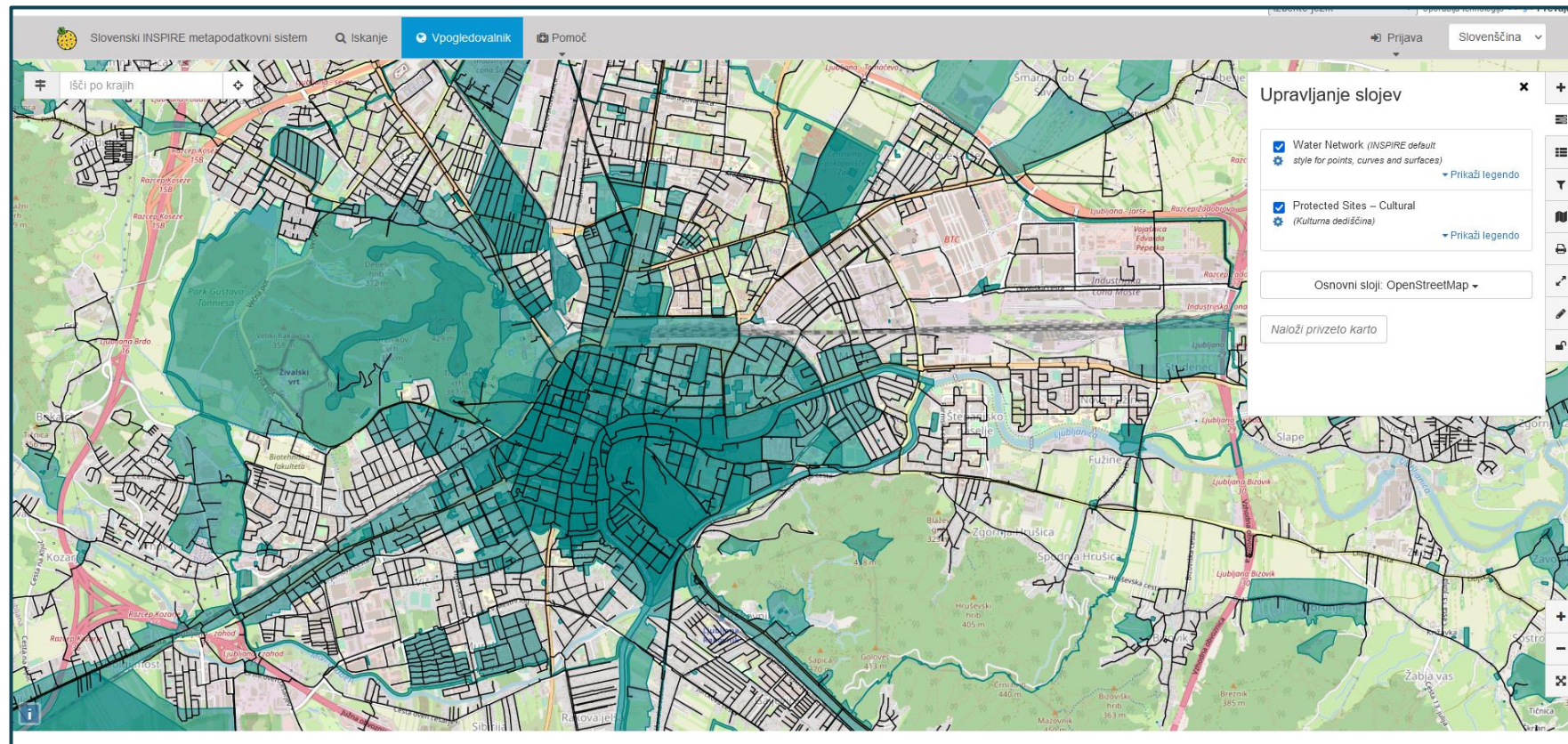
Omogoča neposredno upravljanje metapodatkov
ali preslikavo iz drugih sistemov:

- Preslikava **V** metapodatkovni sistem (iz npr. občinskih sistemov ali sistemov drugih javnih agencij)
- Preslikava **IZ** metapodatkovnega sistema (v npr. EU INSPIRE Geoportal, OPSI porta)

<https://eprostor.gov.si/imps/srv/slv/catalog.search#/home>

Prikaz vpogleda v INSPIRE zbirke prostorskih podatkov preko Metapodatkovnega sistema

WMS storitve vodovodnega sistema in WMS storitve zavarovanih območij (kulturna dediščina)

Sistem registrov in šifrantov

Sistem za upravljanje s skupnimi šifranti in drugimi vsebinami (, ki so potrebne za skladnost zbirk prostorskih podatkov in povezanih storitev z zahtevami INSPIRE)

Sistem omogoča trajno in enolično sklicevanje zunanjih sistemov na šifrante (tudi ukinjene, spremenjene), kar je tudi ena od izvornih zahtev direktive INSPIRE

Sistem uporablja enako programsko rešitev, kot se uporablja za INSPIRE Registry

Tehnični upravljavec sistema je nacionalna točka za stike INSPIRE (GURS)

The screenshot shows the website 'INFRASTRUKTURA ZA PROSTORSKE INFORMACIJE'. The main heading is 'Slovenski sistem registrov in šifrantov'. Below it, there is a table of metadata:

URI	https://eprostor.gov.si/register/registry
Oznaka	Slovenski sistem registrov in šifrantov
Vsebina	Slovenski sistem registrov in šifrantov
Vodja sistema registrov in šifrantov	Geodetska uprava Republike Slovenije
Datum vstavljanja	2019-06-11 10:21 AM CEST
Razpoložljivi formati:	XML Registry XML ISO 19135 RDF/XML JSON CSV

Below the metadata, there is a search bar and a table of results. The search bar shows 'Prikaži 25 vnosov' and 'Išči po tabeli:'. The table has columns 'Oznaka', 'Vsebina', and 'Status'.

Oznaka	Vsebina	Status
Register imenskih prostorov	Register imenskih prostorov.	Veljavno
Register šifrantov	Register šifrantov.	Veljavno

At the bottom, it says 'Prikazujem 1 do 2 od 2 vnosov' and 'Poganja ga: Re3gistry 2'.

<https://eprostor.gov.si/register/registry>

Harmonizacija zbirk prostorskih podatkov

Postopek preoblikovanja zbirke prostorskih podatkov v INSPIRE skladno strukturo

Za uspešno harmonizacijo je potrebno:

- Vsebinsko poznavanje izvirne zbirke prostorskih podatkov
- Programsko orodje za izvedbo harmonizacije zbirke
- Dobro poznavanje tehničnih specifikacij za INSPIRE tematiko zbirke
- Razumevanje postopka validacije zbirke prostorskih podatkov

		sloji: DRSV_VZ_MORJE DRSV_VZ_STOJ_CV DRSV_VZ_TEK_CV	
Attributes		Polje, "Vrednost"	
inspire Id	local Id	VZ_ID	
	namespace	"SLDRSV_VZ"	
	version Id		ni nujna, bomo spustili
the matic Id	identifier		
	identifier Scheme		
name			ni nujna, bomo spustili
	SpellingOf Name/text		
	SpellingOf Name/Script		
	language		
geometry			
zone Type		"vodno zemljišče"	nova vrednost, za vpis v nacionalni register -
specialised Zone Type		ID_DRABA (DRABA_OPI_S)	vkjučiti šifrant ID_DRABA (DRABA_OPI_S) v nac
designation Period			DAT_KON ni potrebna, ker so vkjučeni samo v
	begin Position	DAT_ZAC	
	end Position	"now"	v kolikor se vpiše datum začetka in je veljavni
environmental Domain		"water"	vrednost v registru - Environmental Domain
environmental Domain		"land use"	vrednost v registru - Environmental Domain -
competent Authority	individual Name		ni nujna, bomo spustili
	organisation Name	"Direkcija Republike Slovenije za vode"	Samo preverjamo, pri nekaterih zbirkah DRSV je zapisan MOP, ne kje DRSV - ali bi se to poenotilo?
	position Name		ni nujna, bomo spustili
	contact		ni nujna, bomo spustili
	role	"authority"	to je predlagana vrednost
begin Lifespan Version		"22.7.2021"	Datum izvoza podatkov iz naše baze, objava v
end Lifespan Version			vkjučeni bodo sami veljavni podatki
Associated objects - Mandatory			
Legislation Citation - (Name of the association: legal Basis)			
	link	http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisi	za vse objekte vodnega zemljišča z DRABA_OI
	name		Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja za vse objekte vodnega zemljišča z DRABA_OI
	link	http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisi	za vse objekte vodnega zemljišča z DRABA_OI
	name		Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja za vse objekte vodnega zemljišča z DRABA_OI
	level	"national"	za oba predpisa
Associated objects - Optional			
Document Citation - (Name of the association: plan)			
Management Restriction Or Regulation Zone - (Name of the association: related Zone)			
			ni potrebno

Spremljanje in poročanje

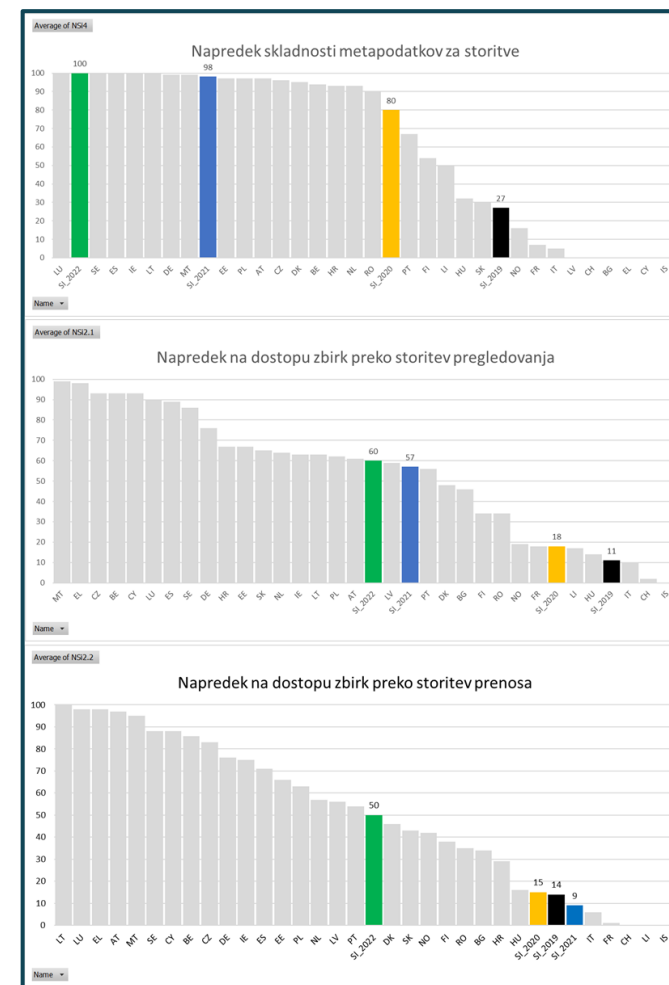
Namenjeno za spremljanje implementacije
INSPIRE glede na predvideno časovnico

Izvaža se preko postavljenih ključnih indikatorjev,
ki izhajajo iz metapodatkov zbirk prostorskih
podatkov in povezanih storitev

Poročanje se je tekom implementacije iz veliko
ročnega vpisovanja in dopolnjevanja v
samodejno računanje iz informacij, ki so
dostopne na INSPIRE Geoportalu.

V Sloveniji je vzpostavljen sistem, ki redno
spremlja izvedene spremembe in odkriva
neskladja glede na postavljena pravila in zahteve
za metapodatke

Grafi prikazujejo napredek (procentualno) pri
zagotavljanju skladnosti medapodatkov za
storitve (sedaj 100%) in odstotku dostopnosti za
INSPIRE zbirke (pregledovanje 60%, prenos 50%)

DOSTOP DO (INSPIRE SKLADNIH) ZBIRK PROSTORSKIH PODATKOV PREKO OMREŽNIH STORITEV

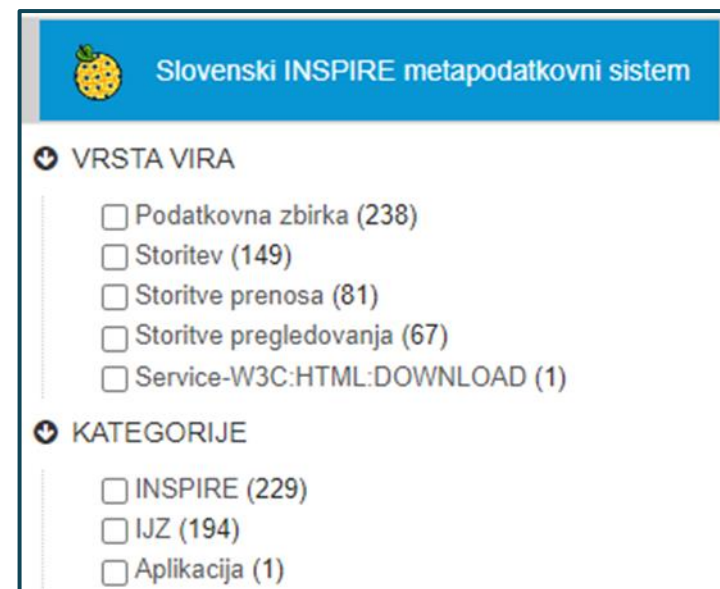
INSPIRE pogled:

- 98 INSPIRE skladnih zbirk
- 131 INSPIRE skladnih storitev za dostop do zbirk

Celosten pogled:

- 238 zbirk prostorskih podatkov
- 298 storitev za dostop do zbirk

Infrastruktura že presega INSPIRE okvir in je namenjena širšemu pogledu na prostorske podatke

INSPIRE jutri?

Nadaljnji razvoj INSPIRE infrastrukture?

Sama direktiva je še vedno obvezujoča, veliko dela je bilo vložnega v vzpostavitev infrastrukture za prostorske informacije, uporaba pa ni dosegla pričakovanj.

Potekajo revizije opravljenega dela in pripravljajo se aktivnosti, kako vključiti že narejeno v okviru novih iniciativ na področju prostorskih informacij (evropski podatkovni prostori, uporabnost v digitalnih dvojčkih, ...)

- Direktiva odprtih podatkov in INSPIRE?
- Akt o upravljanju podatkov in INSPIRE?
- Akt o umetni inteligenci in INSPIRE?

Hvala za vašo pozornost!

Nacionalna točka za stike INSPIRE:

GEODETSKA UPRAVA RS

Zemljemerska ulica 12

1000 Ljubljana

pisarna.gu@gov.si

Matej Sotlar

matej.sotlar@gov.si

Žan Novšak

DIGI DATA d.o.o.

zan.novsak@digidata.si

Martin Puhar

IGEA d.o.o.

martin.puhar@igea.si